

Kadry dzielnicy – powrót do przeszłości

Pytanie na zachęę	<p>Jak dobrze znasz swoje miasto? Czy znasz okolice swojej szkoły? Jak bardzo jej otoczenie zmieniło się na przestrzeni lat?</p>
Co się wydarzy	<p>„Kadry dzielnicy” to mini-badania terenowe i archiwalne, polegające na poszukiwaniu starych fotografii najbliższej okolicy i / lub wybranego budynku (np. szkoły, domu kultury, biblioteki). Uczestnicy stworzą nowe wersje archiwalnych kadrów i porównają to, co było, z tym, co jest – poznają znaczenie, jakie dla dokumentowania lokalnej historii ma fotografia. Działanie będzie również okazją do wizyty w miejscach, w których można pozyskać informacje o przeszłości – w lokalnym archiwum, urzędzie miasta lub... na spotkaniu z seniorami.</p> <p>W efekcie uczestnicy lepiej poznają historię najbliższej okolicy, doświadczą, a także będą mieli swój udział w tworzeniu lokalnego archiwum.</p>
Liczba uczestników	maksymalnie 20 osób
Czas	Działanie składa się z 4-5 kroków, które – w zależności od trybu pracy – można zrealizować podczas cyklu 2-5 spotkań.
Miejsce	Zajęcia mogą odbywać się w szkole, świetlicy, domu kultury, bibliotece – wszędzie tam, gdzie możliwy jest dostęp do komputerów i internetu.
Materiały i sprzęt	<ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenie wyposażone w komputery z dostępem do Internetu, skaner i projektor, • drukarka z kolorowym tuszem + zapas papieru do wydruku zdjęć, • smartfony uczestników lub aparaty fotograficzne, • kabel mikro USB (podłączenie smartfona/aparatu do komputera), • mobilne nośniki pamięci (np. pendrive), • mapa okolicy lub miasta (z urzędu miasta, księgarni/kiosku lub z map Google – można wybrać interesujący obszar, a następnie wydrukować go w odpowiednim rozmiarze), • kartki, podkładki i długopisy, • teczka do gromadzenia materiałów, • zgoda na posłużenie się pozyskanymi zdjęciami.
Jak to zrobić? Przygotowanie	<p>Przygotowanie merytoryczne: ok. 2 godziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze stroną www.abc.tychy.pl, • Zapoznanie z esejami Agnieszki Ociepy-Weiss „Z budowy wielkiego miasta” oraz Patryka Oczuki „Tychy od A do Z” (w zakładce „Eseje” na stronie www.abc.tychy.pl), • Zapoznanie z ideą archiwów społecznych: www.archiwa.org, • Wstępne rozpoznanie w Internecie, czy istnieją i są dostępne archiwalne zdjęcia wybranego budynku i jego okolicy.

Umówienie spotkania w lokalnej instytucji przechowującej stare fotografie (np. urząd miasta – wydział architektury, archiwum miejskie, biblioteka, muzeum, izba pamięci itd.) – z informacją, że będą was interesowały głównie fotografie konkretnego budynku / okolicy.

Umówienie spotkania w lokalnym klubie seniora – z informacją, że będą was interesowały wspomnienia i prywatne fotografie związane z konkretnym budynkiem / okolicą. Seniorzy powinni mieć czas na przygotowanie swoich zdjęć.

Zgromadzenie materiałów biurowych.

Przygotowanie sali – rozstaw krzesła w kręgu, włącz komputery, sprawdź, czy drukarka jest sprawna, czy jest wystarczająco dużo tuszu i papieru.

**Pierwszy krok:
rozpoznanie (ok. 30 minut)**

1. Punktem wyjścia do waszej lokalnej pracy będzie przykład miasta Tychy i jego wirtualnej mapy. W skróty sposób przybliż uczestnikom historię Nowych Tychów i odwołaj się do wirtualnej mapy dostępnej na stronie www.abc.tychy.pl. By lepiej poznać historię Nowych Tychów i dowiedzieć się więcej o codzienności mieszkańców, okolicznościach podjęcia decyzji o rozbudowie oraz jej etapach, zerknij do sekcji „Eseje” na stronie www.abc.tychy.pl. Tam szczególnie cenne dla scenariusza będą: tekst Agnieszki Ociepy-Weiss „Z budowy wielkiego miasta” oraz tekst Patryka Oczi „Tychy od A do Z”.
2. Zapoznaj uczestników z działaniem mapy, sposobem wyszukiwania, opisem fotografii, typem fotografii i tematyki na nich przedstawianej, tak, by umieli nawigować sami i dokładniej przyjrzeć się archiwum.
3. Wprowadź temat tworzenia „lokalnego archiwum fotografii” związanego z wybranym budynkiem. Rozpocznijcie od poszukiwań zdjęć okolicy w internetowych zasobach. Znalezione zdjęcia drukujcie na bieżąco. Co udało się znaleźć? Czego nie ma?
4. Burza mózgów – gdzie jeszcze gromadzone są stare fotografie dokumentujące przestrzeń miejską? Po zebraniu odpowiedzi wyjaśnij, dokąd zapraszasz uczestników.

**Drugi krok (opcjonalnie):
wizyta w lokalnej
instytucji (ok. 45 minut –
po wcześniejszym
umówieniu
z pracownikiem/
pracowniczką)**

1. Na miejscu rozpocznij rozmowę z osobą pracującą w instytucji. Zachęć uczestników, aby zaprezentowali zdjęcia odnalezione w Internecie i poprosili o możliwie dużo informacji na ich temat. To również czas na pytania do eksperta / ekspertki: kto posiada stare fotografie? w którym roku zaczęto fotografować miasto? jak przechowywane są takie zdjęcia? Pracownik / pracowniczka instytucji – po wcześniejszym umówieniu – pokaże archiwum i/lub fotografie.
2. Uczestnicy wybierają te, które związane są z danym budynkiem / okolicą (na miejscu można je przezfotografować lub poprosić o udostępnienie skanów) i notują wszelkie dostępne na miejscu informacje.

**Trzeci krok (opcjonalnie):
spotkanie z seniorami
(ok. 45 minut –
po wcześniejszym
umówieniu)**

1. Spotkanie warto rozpocząć od prezentacji tych fotografii, które dotychczas udało się wam odszukać – w Internecie i / lub lokalnej instytucji. W podziale na pary lub małe grupy można poprosić uczestników, aby zebrali od seniorów wspomnienia i informacje związane z poszczególnymi fotografiami. Następnie seniorzy mogą pokazać

własne, przyniesione z domów rodzinne fotografie związane z danym budynkiem / okolicą. Wybrane z nich uczestnicy mogą przeffotografować, a ważne informacje o wybranych zdjęciach – zapisać.

2. Po pracy w mniejszych grupach warto na forum podzielić się najciekawszymi spostrzeżeniami i zaprezentować wybrane fotografie. Ważne, aby trafiły one do ciebie, a następnie zostały wydrukowane przed kolejnym spotkaniem.
3. Uwaga: ważne, aby seniorzy mieli świadomość, czemu służy spotkanie i zostali zaproszeni do obejrzenia jego efektów.

**Czwarty krok:
re-fotografowanie
przestrzeni (ok. 45 minut)**

1. Zaczynjcie od podsumowania: rozłóżcie na stołach wszystkie dotychczas pozyskane zdjęcia pochodzące:
 - a. z Internetu,
 - b. z lokalnej instytucji (opcjonalnie),
 - c. z rodzinnych albumów seniorów.
 Ułóżcie je – w miarę posiadanych informacji – od najstarszego do najnowszego.
2. Podziel fotografie pomiędzy uczestników.
3. Ruszcie na spacer – każda osoba ma za zadanie spróbować znaleźć miejsce, w którym powstała jedna z archiwalnych fotografii, a następnie spróbować zrobić współczesne zdjęcie jak najbardziej zbliżone do archiwalnego kadru.
4. Po powrocie ze spaceru pomóż uczestnikom zgrać zdjęcia na komputer/ komputery lub wspólny nośnik pamięci. Możesz także poprosić, aby wysłali zdjęcia na podany przez ciebie adres e-mail. Uwaga: warto stworzyć wspólny folder dla projektu z osobnymi podfolderami dla zdjęć archiwalnych i współczesnych. Dla przejrzystości najlepiej byście każdy plik nazwali inicjałami autora.

Piąty krok (ok. 1 godzina)

1. Przed spotkaniem wydrukuj re-fotografie wykonane przez uczestników i upewnij się, że masz wydrukowane wszystkie pozyskane dotychczas, archiwalne zdjęcia.
2. Zaproś uczestników, aby w podziale na pary lub mniejsze zespoły, zajęli się połączeniem zdjęć archiwalnych i współczesnych w pary / zespoły dokumentujące to samo miejsce / odtwarzające ten sam kadr.
3. Uczestnicy mają za zadanie, korzystając z pozyskanych informacji i zrobionych notatek, przygotować możliwie wyczerpujące opisy do zdjęć archiwalnych i współczesnych.
4. Tak przygotowane materiały można:
 - a. włożyć do teczki i zanieść do lokalnej instytucji z prośbą o włączenie do archiwum;
 - b. zaprezentować na stronie internetowej instytucji;
 - c. zaprezentować w postaci wystawy (w szkole / domu kultury / bibliotece / izbie pamięci / urzędzie miasta itp.).

Możliwe warianty

1. Działanie może być zrealizowane podczas dwóch około 2-godzinnych spotkań: pierwsze składa się z kroku 1 oraz 2 lub 3 (opcjonalnie), a drugie spotkanie to krok 4 i 5.
2. Wersja „uproszczona” – możesz samodzielnie zebrać oraz przygotować materiały z lokalnej instytucji i zaprezentować je uczestnikom.

3. Jeśli działanie dzieje się w trybie 2-3 spotkań, możesz zachęcić uczestników, aby dodatkowe fotografie pozyskali również w gronie swoich rodzin.
4. Realizacja tematu w Tychach – jeśli działasz w Tychach, możesz wraz z uczestnikami poświęcić więcej czasu na pracę z interaktywną mapą, odszukując jak najwięcej materiałów źródłowych (prace te mogą zastąpić część II i III).